

ARBEIDS- OG SOSIALDEPARTEMENTET
Postboks 8019 Dep
0030 OSLO

Att. Høifoss Elin

Svar på høring – Hva bør skje med BHT

Direktoratet for arbeidstilsynet viser til høring av 21.06.18 - rapporten «Hva bør skje med BHT? - En fremtidsrettet bedriftshelsetjeneste med fokus på kjerneoppgaver».

Arbeidstilsynet støtter i store trekk ekspertgruppens rapport.

Arbeidstilsynet mener at rapporten beskriver dagens bedriftshelsetjeneste (BHT) på en god måte. Mange av forslagene i rapporten er hensiktsmessige og vil bidra til en positiv utvikling av BHTene. God arbeidshelse og godt arbeidsmiljø er ikke bare viktig for den enkelte virksomhet, men også for samfunnet som helhet. Rapporten gjør at BHTene sitt forebyggende samfunnsoppdrag blir tydeliggjort. Det er bra at rapporten tar utgangspunkt i at dagens BHT er kostnadseffektiv, men at enkelte endringer kan gi en enda bedre samfunnsøkonomisk gevinst.

Valg av modell

Arbeidstilsynet støtter ekspertgruppens forslag om at en lovbasert BHT-modell må videreføres. Arbeidstilsynet er videre enig i at variant B (dynamisk ordning) kan gi gode ordninger for store deler av arbeidslivet. Plikten til BHT vil i denne varianten gjelde i noen utpekte bransjer som omfattes av en bransjeforskrift, og forutsetter at bransjer som i dag ikke er tilknytningspliktig har ingen eller lav risiko for helseskadelige arbeidsforhold. Arbeidstilsynet vil understreke at det finnes betydelig helserisiko og derav forebyggingspotensiale i de fleste bransjer. Det må legges til grunn at det foreligger risiko for både muskel- og skjelettplager, samt psykososiale og organisatoriske utfordringer i de fleste yrker. For eksempel kan omstillingsgrad og stadige nyvinninger innenfor teknologi gi økte psykososiale og organisatoriske utfordringer i arbeidslivet.

Arbeidstilsynet er positiv til at det på sikt bør være en ønsket utvikling at alle virksomheter har plikt til å knytte til seg BHT (variant C – virksomhetstilpasset generell ordning). Det er i rapporten solid dokumentert at et godt forebyggende arbeidsmiljøarbeid genererer betydelige gevinster gjennom bedre helse, økt produksjon og produktivitet. En slik løsning har selvsagt en kostnadsside. BHT for alle virksomheter må drøftes opp mot et potensielt unødig BHT-krav for virksomheter med lav risiko.

Arbeidstilsynet er enig med ekspertgruppen i at det bør iverksettes flere tiltak for å sikre at BHT arbeider etter lovgivers intensjon. Arbeidstilsynet støtter en rapporteringsplikt til offentlig register over kundeforhold og gjennomførte risikovurderinger. For å styrke virksomhetenes bestillerkompetanse er Arbeidstilsynet enig i at det må utarbeides standardkontrakter og innkjøpsveiledere.

Kompetansekrav i BHT

En BHT må ifølge godkjenningskravene i forskrift om administrative ordninger § 2-2 samlet sett være i stand til å gi en helhetlig og forebyggende bistand i det systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet. Riktig og tilpasset kompetanse er en viktig forutsetning for at BHT skal kunne gi en slik helhetlig og forebyggende bistand. Arbeidstilsynet støtter ekspertgruppens kompetanseforslag om minimum 50 % legestilling med spesialiteten arbeidsmedisin, alternativt at legen er under spesialisering i arbeidsmedisin. Selv om ingen andre yrkesgrupper har tilsvarende spesialiseringsløp, bør selvsagt sentrale yrkesgrupper som for eksempel yrkeshygienikere, bedriftssykepleiere, bedriftsfysioterapeuter og bedriftsergoterapeuter ha en tydelig plass i fremtidens BHT. Det er en god tanke å videreutvikle fagspesifikke og felles kompetansegivende tiltak for BHT. I tillegg ville det vært hensiktsmessig å spesifisere krav til kompetanse innen skadeforebygging.

Godkjenningsordning

Arbeidstilsynet støtter forslaget om en fortsatt myndighetsstyrt godkjenningsordning med en adskilt godkjenningsenhet. Styrking av Godkjenningsenheten med to årsverk vil være hensiktsmessig for bedre å kunne etterprøve at BHTenes virksomhet skjer i tråd med lovgivers intensjon. Arbeidstilsynet kan ikke se at en organisering av Godkjenningsenheten som en enhet direkte underlagt Arbeidstilsynets direktør, er av avgjørende betydning for videreutviklingen av landets BHTer.

Behov for å tydeliggjøre kjernevirksomheten

Arbeidstilsynet er positiv til at det settes fokus på BHTenes kjernevirksomhet. Dette vil bidra til å støtte de BHTene som bidrar til å prioritere forebyggende arbeidsmiljøarbeid i virksomhetene. Arbeidstilsynet erfarer at mange BHTer tilbyr tilleggstjenester i tillegg til tjenester innenfor kjerneområdene. Arbeidstilsynet oppfatter at ekspertgruppen gir en klar anbefaling om å stramme inn reguleringen av BHTenes kjerneoppgaver for å unngå en uheldig utvikling av tilleggstjenester. En tydeliggjøring av kjerneleveransene med en klar avgrensning mot tilleggstjenester, bør understøttes med nødvendig regelverk. Det må sørges for at tilleggstjenester ikke går på bekostning av BHTens kjernevirksomhet. Dersom arbeidsgiver ønsker å tilby arbeidstakerne tilleggstjenester, bør andre leverandører enn BHT benyttes.

Små virksomheter

Arbeidstilsynet ser ingen gode faglige begrunnelser for ekspertgruppens forslag om at virksomheter med færre enn tre ansatte kan unntas for kravet om BHT-tilknytning. Erfaringsmessig vil fokuset og kunnskapen om potensiell helseskadelig eksponering være mindre i små virksomheter. Det er av den grunn viktig at disse virksomhetene har tilknytning til godkjent BHT. I Ot.prp. nr. 49 s. 112 vurderte departementet hvorvidt små virksomheter bør unntas fra plikt til å knytte til seg BHT. Det ble konkludert med at det er «prinsipielt uheldig å fastsette et lavere beskyttelsesnivå for arbeidstakere i små virksomheter. Etter departementets mening er det heller ikke grunnlag for en alminnelig presumpsjon om at arbeidsmiljøet er mindre risikofyllt i små enn i store virksomheter». Arbeidstilsynet mener at dette standpunktet fortsatt står seg.

Arbeidstilsynet foreslår at BHT-bransjen i stedet må utfordres til å se på hvilke tjenester de leverer til de små virksomhetene. Dessuten vil den foreslåtte tilskuddsordningen for små virksomheter i utgangspunktet være et mye bedre alternativ enn fritak for BHT-plikt.

Med hilsen
Direktoratet for arbeidstilsynet

Gry Singsaas
avdelingsdirektør, Lov og regelverk
(sign.)

Monica Seem
avdelingsdirektør, Dokumentasjon og
analyse (sign.)

Dette brevet er godkjent elektronisk i Arbeidstilsynet og har derfor ingen signatur.